

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И
ВОДОСТОПАНСТВО

Известување за намера за изведување на проект
БРАНА И АКУМУЛАЦИЈА НА РЕКА СЛУПЧАНСКА
и спроведување Постапка за утврдување на потребата од Оцена на влијание
врз животната средина

Ноември, 2017

СОДРЖИНА:

1. Информации за Инвеститорот.....	3
2. Карактеристики на проектот.....	3
2.1. Вовед.....	4
2.2. Локација на проектот.....	4
2.3. Опис на проектот.....	5
3. Карактеристики на животната средина.....	6
4. Карактеристики на можни влијанија врз животната средина.....	8
5. Дополнителни информации.....	13
6. Листа на проверка за утврдување на потребата од оцена на влијанието на проектот врз животната средина.....	13
7. Прилог 2. Листа на проверка за определување на обемот на овжс: прашања за карактеристиките на проектот.....	18

1. Информации за Инвеститорот

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО ШУМАРСТВО И
ВОДОСТОПАНСТВО
ул. Аминта Трети бр. 2
1000 Скопје
Република Македонија

тел: (02) 3134 477
факс: (02) 3230 429
електронска пошта: info@mzsv.gov.mk

Лице за контакт
Александар Сапунџиовски
Моб:070 403 871

Идејата за изградба на брана "Слупчанска" е стара повеќе десетици години и датира некаде од седумдесетите години на минатиот век. Основна и примарна намена на браната "Слупчанска Река" заедно со придружните објекти е надополнување на акумулацијата "Липково" за задоволување на потребите од вода за пиење на Куманово и Липково и наводнување на земјоделски површини во атарот на двете општини. Скратен приказ со информации за предложеното техничко решение за брана и акумулација на река Слупчанска дадени се во Мастер планот изработен од Јапонската агенција за меѓународна соработка(JICA), во текот на 1999 година, од каде се превземени и долу наведените податоци. Основна и примарна намена на акумулацијата „Слупчанска Река“ била, водоснабдување на Куманово со вода за пиење. Со оглед на сознанијата по изработката на споменатата Студија на JICA, практично намената не се менува но концептуално се разликува по тоа што користењето на водата од акумулацијата Слупчанска ќе се врши преку постојниот систем Глажња-Липково, што значи дека, во наредната фаза на реализација, ќе треба да се изгради довод до акумулацијата Липково.

2. Карактеристики на проектот

Согласно Уредбата за определување на проектите и критериумите врз основа на кои се утврдува потребата од спроведување на постапката за оцена на влијанието врз животната средина (Сл.Весник на РМ бр.74/2005), изведбата на ваков тип проекти задолжително се врши оцена на влијанијата врз животната средина. Според Прилог 1.12 од Уредбата, Хидротехнички објекти со кои се задржува вода со цел да се создаде постојана или временна акумулација на вода или други материи во течна состојба, чија висина е најмалку 5m мерено помеѓу низводната ножица и непреливната круна или која во просторот до круната може да акумулира повеќе од 100.000m³ и брани чија височина е најмалку 10m, или

исполнуваат барем еден од условите: 1. должината на круната да е поголема од 500m; 2. волуменот на акумулацијата да е поголем од 1.000.000m³; 3. максималното протекување на преливникот да е поголемо од 2.000 m³/s. Изградбата на БРАНА И АКУМУЛАЦИЈА НА РЕКА СЛУПЧАНСКА спаѓа во проекти за кои задолжително се врши оценка на влијанијата врз животната средина, поради тоа што го задоволува условот во точка 2. (волуменот на акумулацијата да е поголем од 1.000.000m³) од Прилог 1.12 од Уредбата за определување на проектите и за критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапка за оценка на влијанијата врз животната средина.

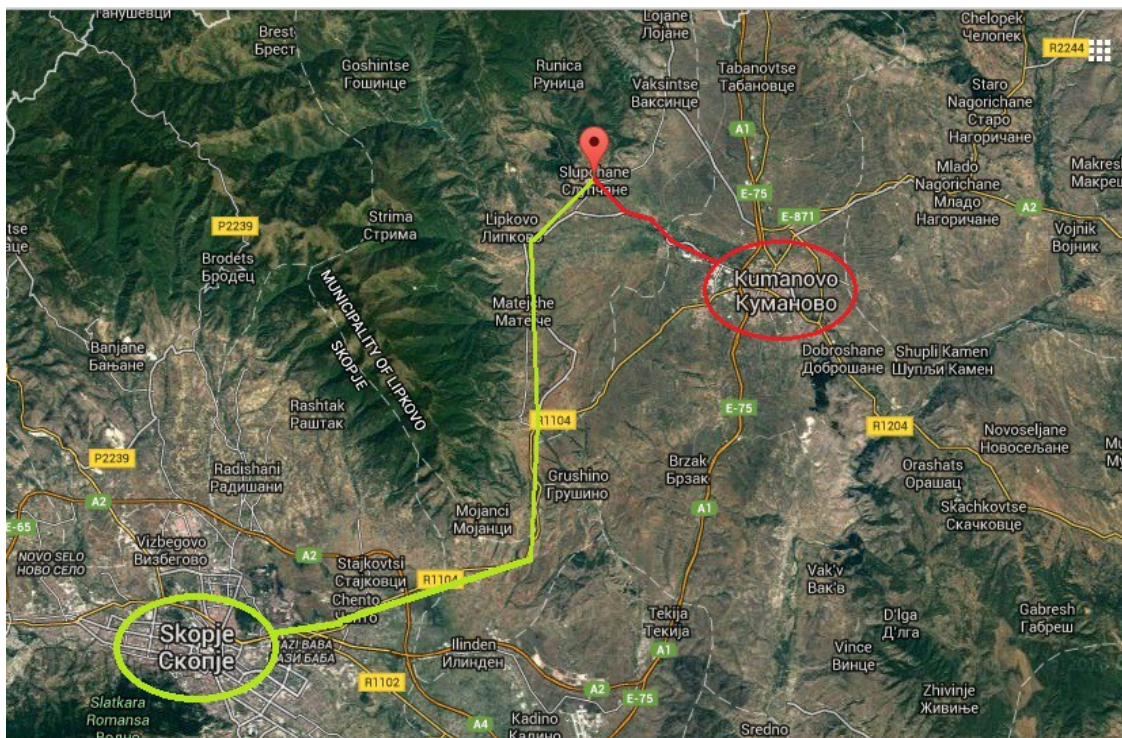
2.1. Вовед

Преградното место заедно со прибранските објекти го претставуваат суштинскиот дел од брана "Слупчанска", односно истоимената акумулација. Деталното проучување на сите релевантни геолошки, хидрогеолошки, инженерскогеолошки и геомеханички карактеристики на карпестите маси во рамки на оваа зона е од пресудно значење на изградба на оваа брана.

Теренските, лабораториските како и кабинетските истражни работи на брана „Слупчанска Река" се изведени во периодот од октомври 2013 до февруари 2014 год, во целост према договорот бр. 0902 - 919/3 од 13.08.2013 год - ГИМ а.д.- Скопје како изведувач на работите, и договор бр. 26-15095/12 од 20.09.2014 - Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство на Р. Македонија како инвеститор на работите.

2.2. Локација на проектот

Профилот "Брана" на река Слупчанска е лоциран на околу 1,5 – 2 километри возводно од с. Слупчане, општина Липково (слика 1). Координатите на профилот се 42° 10' 58" северна географска ширина и 21° 37' 24" источна географска должина. Географската сливна површина на река Слупчанска заклучно со профилот БРАНА изнесува F=31 km², додека до вливот во река Слупчанска површината на сливот изнесува 44.2 km². Сливното подрачје на реката се протега од највисокта точка на сливот на кота 1223 мнм (врвот Црн врв) блиску до српската граница, се до најниската кота при вливот во река Липковска на кота 350 мнм. Должината на реката до профилот БРАНА изнесува Lsr=8,6 km. Сообраќајните врски до самото преградно место се релативно добри. Од магистралниот пат Е-75 се преминува кај Куманово и преку селата Лопате, Опае и Слупчане по асфалтен пат од околу 8.5km се стигнува до преградното место. До преградното место доколку се тргне од главниот град Скопје, може да се стигне преку стариот пат Скопје – Куманово кој поминува преку Арачиново и Никуштак. До тука патот е со асфалтна конструкција за лесни и тешки возила, реновиран пред околу 1 година долг L=15km. Од таму се минува низ Матејче и Оризари и се пристигнува во с.Слупчане. Патот е со асфалтна конструкција и е за лесни и тешки возила со должина од L=12km. (види слика 1).

Слика 1. Макро локација на браната Слупчанска (извор: Google Earth)

2.3. Опис на проектот

За оптимален тип на брана за одбраното преградно место на река Слупчанска се усвои **каменонсипна брана со армирано-бетонски екран**. За одбраниот тип, како главен материјал ќе се користи каменот од дефенираното позајмиште, кое се наоѓа на 500m возводно од преградниот профил. Телото на браната е со симетрични косини 1:1,4 и со ширина на круната од 8m. Техничкото решение на оваа брана, се планира да се реализира преку изработка на потпорното тело од нафрлан камен зонирани во 3 различни зони и тоа:

- Зона 3В, нафрлан камен со $D_{max} = 60$ cm.
- Зона 3С, нафрлан камен со $D_{max} = 80$ cm.
- Зона 3Д, нафрлан камен со $D_{min} = 100$ cm.

Фундирањето на зоните 3В и 3С се планира да се изврши на здрава карпеста основа со претходно чистење на хумусниот слој и површински распаднатиот карпест слој. Армирано-бетонскиот екран би се извел по довршено насипување на браната механизано во ленти со ширина 15m. Во дното, армирано-бетонскиот екран се планира да се ослони на темелна пета кој оди по ободот на возводната косина на браната. Фугите на армирано-бетонските плочи, со ширина 15m, како и периметарскиот контакт со темелната пета се решени да можат да дилатираат и да бидат водонепропусни. Водонепропусноста на темелната подлога ќе се реши со планирана инекциона завеса која ќе се простира испод темелната пета. На возводната страна од круната на браната планиран е бранобран кој ќе има улога да ја обезбеди слободната резервна висина од 2.0m над максималното ниво во

акумулацијата. На низводната страна од круната на браната предвидена е метална заштитна ограда со висина од 75 cm. За свртување на река Слупчанска, за време на градење на браната се предвидува **узводен загат** кој ќе остане надвор од телото на браната и истиот ќе ја насочи водата во **опточниот тунел** кој е позициониран во десниот бок. По градба на браната, опточниот тунел ќе се адаптира во **темелен испуст**. За безбедно преливање на поплавните големи води, планиран е **бочен преливник**, на левата страна на профилот. Преливниот објект е димензиониран на ретензирана 10.000 годишна вода. Бочниот преливник се состои од собиран канал, преоден дел, брзоток и ски-отскок.

3. Карактеристики на животната средина

Денешната општина Липково со површина од 270 km² влегува во групата средни рурални општини во Република Македонија, а се наоѓа во нејзиниот северен дел. Поголемиот дел од територијата им припаѓа на сливните подрачја на Липковска, потоа на Лојанската и на Вакцинска Река. Територијата на Липково има форма на превртен рамнокрак триаголник и правец на протегање север-југ. Сливот на река Слупчанска се наоѓа во северниот дел на Република Македонија помеѓу 42° 09' и 42° 25' северна географска широчина и 21° 24' и 21° 45' источна географска должина.

Сливот е изложен на северозападна - јужноисточна експозиција и е ограничен со македонско - српската граница од северната страна, сливот на река Коњарка од источната страна, градот Куманово од јужната страна и сливот на река Липковска од западната страна. Доминантен правец на течење на река Слупчанска е северозапад - југоисток.

Територијата на Општината Липково се одликува со различен геолошки состав и мошне сложена тектонска структура. На нејзината територија се јавуваат разни видови на седиментни, метаморфни и магматски карпи кои имаат палеозојска, мезозојска и терцијална-квартерна старост. Карпите на овој простор се изградени од кристализирани варовници, серпентин, гранити и мермер од "Велешката серија". Метаморфниот комплекс на оваа серија е доста сложен и се карактеризира со литолошки различности и со различни кршења на тектонски комплекси.

Според извршеното детално инженерско-геолошко картирање на теренот утврдени се следните видови на карпи:

- Неврзани : Алувијални, седиментни, вештачки творби
- Слабоврзани : Делувијални, пролувијални
- Цврсто врзани скаменети карпести маси : Гранодирити, габродиорити, габрови, дијабази

Хидрографската мрежа на река Слупчанска ја сочинуваат еден постојан водотек од изворот па низводно до вливот во р. Липковска, односно река Слупчанска и голем број постојани и непостојани водотеци како притоки на река Слупчанска. Главни водотеци кои ја сочинуваат река Слупчанска во нејзиниот изворишен дел се Беловечка Река која извира под врвот Црн Врв и левата притока

Стража која извира од врвот Стража (1100 м.н.м.). Во долното течение на реката на кота 462 м.н.м. се влева десната притока Бела Вода. Највисоката точка на сливот на река Слупчанска се наоѓа на кота 1288 м.н.м. додека самата река Слупчанска извира на кота 1150 м.н.м. Река Слупчанска има вода текот на целата година но во екстремно сушните летни периоди од годината во недостаток од врнежи протекот може да падне на многу ниско ниво од само некоку литри во секунда.

Голем дел од притоците (суводолици) особено во средниот и во долниот тек, во времето на интензивните дождови добиваат буичарски карактер, со голема транспортна моќ на наноси и често пати прават големи штети во подрачјето на населбите како и во обработливите земјоделски површини во околината на с.Слупчане.

Климата во Општина Липково е под силно влијание на студените воздушни маси кои дуваат од север, особено за време на зимскиот период. Ваквите воздушни маси влијаат на снижување на температурите на воздухот.

Климата која е синтеза на временските состојби и типови на времето над сливното подрачје на реката Слупчанска, како и над пошироката територијата на сливот, во пределот околу Кумановската котлина, условена е од радијационите, физичко - географските, циркулационите и антропогените фактори во определен временски период, во кој се измерени средните и екстремните вредности на метеоролошките елементи и појави, а кои влијаат и врз растителниот и животинскиот свет и човекот.

Во рамките на подрачјето под влијание на изградбата акумулација се одвивале и се одвиваат човекови активности со различен интензитет во различни екосистеми, главно во зависност од надморската височина. Од територијата на Општина Липково на шумите отпаѓа 9.958 ha или 44.2% од вкупната површина. Предвидената локација за брана Слупчане не опфаќа национално заштитено подрачје, но во околината на отприлика 10-20 km се наоѓаат 2 споменици на природа.

Во однос на меѓународните заштитени подрачја, локацијата на брана и акумулација на река Слупчанска се наоѓа на оддалеченост од околу 8 km од с.Табановце, односно најблизок локалитет од каде почнува идентификуваната област ЗПП¹ - (Река Пчиња – Река Петросница – Крива Река) кое е особено битно за гнездење на царскиот орел. Други важни видови на птици присутни во оваа ЗПП се сив сокол, планински сокол, црн штрк. Исто така е во близина на околу 3 km од ЗРП² - Скопска Црна Гора.

Според теренските набљудувања на живеалиштата, литературните податоци за составот на флората, фауната и живеалиштата на локацијата каде е предвидена изградбата на акумулацијата доминираат благун-габеровите шуми кои припаѓаат на дабовата шумската заедница *Quercus-Carpinetum orientalis macedonicum* Rud.39 apud Ht. 1946 со различен степен на деградација. Оваа заедница е климатско зонски распоредена до околу 600 m надморска висина, а некаде на планините достига висина и до 1 000 m.

На алувијални песокливи почви покрај речните брегови се развиваат крајречни шуми со врби и тополи. Како резултат на зголеменото антропогенно влијание пред се изразено преку несоодветно отстранување на отпад, придонело врз промена на пределот и физиономијата на крајречниот простор.

---

¹ ЗПП- Заштитено Подрачје за Птици

² ЗРП-Значајно Растително Подрачје

4. Карактеристики на можни влијанија врз животната средина

Влијанијата на проектот врз животната средина може во основа да се подели на две фази: во тек на изградба и во тек на експлоатација и истите се делумно од траен, а делумно од времен карактер.

Со изградбата на брана Слупчанска би се јавиле следните влијанија:

- промена на морфолошките својства;
- процеси на површинско распаѓање, одронување, ерозивните процеси и др.;
- промена на режимот на подземните води и површинското истекување на водите;
- посредни промени на пределот, промените во биодиверзитетот, микроклиматските пореметувања и друго.

ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ТОПОГРАФИЈА И ГЕОЛОГИЈА

Во фазата на изведба се очекува да се нарушат геолошките карактеристики на почвата и да се јави можна деградација на земјиштето. Фундирањето на овој тип на брана е предвидено на темелна основа со претходно расчистен хумусен и деградиран слој. Чистење на вегетацијата, вадење камен и ископување на површинскиот почвен слој, транспорт и складирање на почви и геолошки материјал и самите градежни активности се очекува да предизвикаат проблеми со почвата.

Изградбата на браната и пристапниот пат, заедно со придржните објекти и подготвителните работи за нив, имаат потенцијал да влијаат на геологијата. Во фазата на изведба се очекува да се јави можна деградација и ерозија на карпите.

Во оперативната фаза не се очекуваат влијанија врз топографијата и геологијата на теренот.

ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ПОВРШИНСКИТЕ И ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

Во фазата на изградба се очекуваат влијанија врз површинските и подземните води затоа што при ваквиот тип на градба се потребни големи количини на вода (потребна за изработка на бетонски работи).

Влијанија може да се очекуваат во случај на несакано излевање на масла, масти и горива врз површинските и подземните води.

При изведбата на градежните работи на браната и пропратните објекти, најголеми влијанија врз квалитетот на водата во реките се очекува да има од седиментот и евентуалните истекувања и санитарни отпадни води.

Влијанија од градежните активности вклучуваат:

- зголемување на матноста, како резултат на изменување на речното корито и брегот, ископи на земја во непосредна близина на водотеците, како и истекувања од патиштата, складови и непошумените работни локации,

- таложење на седименти, кои предизвикуваат временски промени на геоморфолошките услови во речното корито,
- испуштање на отпадни води од активностите на бетонирање,
- истекувања на гориво, масти и масла, како и други хемикалии може да предизвикаат негативни ефекти низводно од градежните активности.

Во оперативна фаза со намалување на количината на водата и брзината на протокот во реката доведува до зголемување на температурата на водата, како и до намалување на количината на растворен кислород, а со тоа и промени во хемискиот состав (содржина на азотни и фосфорни соединенија). Се очекува зголемени број на посетители во регионот, кој ќе доведе до создавање на зголемени количини на цврст и течен отпад. Намалениот квалитет на водата ќе има директно влијание врз виталноста и присутноста на популациите на водни организми во речните корита.

ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ВОЗДУХОТ

Активностите, кои ќе се одвиваат во подготвителната и фазата на изградба на браната и придружните објекти, ќе предизвикаат неизбежно загадување на воздухот, како резултат на фугитивната емисија на прашина и издувни гасови. Најчесто загадувањето ќе биде предизвикано од:

- Корнење на растенија и ископ на земја за организирање на градилиште и пристап до местото за градба;
- Зголемена емисија на прашина, јаглеводороди, NO_x, SO₂, чад, како и емисии од градежната механизација на локацијата и надвор од истата, како и фиксни и мобилни постројки на локацијата, при изградба на пристапниот пат, браната, зафатот и тунелот;
- Емисија на прашина од процесните активности (дробилка, бетонска база, позајмишта за глина, камен, песок, филтерски материјал и др.), во непосредна близина или пак на соодветна оддалеченост како што е позајмиштето за глина, активности поврзани со транспорт на земја (ископи), складишта, сообраќај по неасфалтирани патишта.

За време на оперативната фаза ќе се емитираат CO₂ и CH₄, како резултат од распаѓањето на поплавената вегетација и поплавените почвени органски материји и други растворени органски честички.

ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ЖИВЕАЛИШТА, ФЛОРА И ФАУНА

Во текот на изградбата како и во оперативна фаза на брана и акумулација Слупчанска поради запоседување на земјиштето, неминовно ќе дојде до нарушување на биолошкиот свет. Можни влијанија во текот на изведбените работи за кои се претпоставува дека ќе траат во една или две градежни сезони (во зависност од капацитетот, организацијата за работа како и од временските прилики) ќе има врз растителниот и животинскиот свет поради отстранување на вегетацијата и површинскиот дел од земјиштето на подрачјето и поплавувањето и се од траен локален - карактер.

Создавање на акумулацијата Слупчанска ќе предизвика промени, пред се на микроклиматските услови, што ќе овозможи погуста вегетација (земајќи ја во предвид сегашната состојба и се поголемата деградираност на благун-габеровите шуми).

ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ПОЧВАТА

Можните влијанија во фаза на изведба, се однесуваат на ерозија и загадување на почва. Високиот потенцијал за ерозија е поврзан со стрмните падини и врнежите. Изградбата на браната и патиштата, заедно со другите поврзани работи во проектниот опфат, имаат потенцијал да предизвикаат или да ја забрзаат ерозијата на почвата.

Градежни активности кои може да предизвикаат проблеми од ерозија се:

- Вадење камен и ископување на површинскиот почвен слој, транспорт и складирање на почви и геолошки материјал;
- Чистење на вегетацијата за браната, пристапните патишта и акумулацијата;
- Реконструкција на постоечки и изградба на нови пристапни патишта;
- Градежни активности за браната и тиролскиот зафат на Слупчанска Река итн.

Во оперативната фаза флукуациите на нивото на водата (во подоцнежната фаза на проектот, при процесот на водоснабдување и наводнување) и влијанието на брановите на работ на наполнетото водно тело, може да предизвикаат ерозија на почвата, особено кога нивото на водата во браната се спушта и оголените страни се изложени/непотопени. Иако, областите во близина на стрмните падини обично се најмногу подложни на ерозија, општиот недостаток на почва на стрмните падини околу водната површина на оваа брана, ќе допринесе за тоа истите да не бидат повеќе склони кон ерозија.

ВЛИЈАНИЈА ПРЕДИЗВИКАНИ ОД УПРАВУВАЊЕТО СО ОТПАДОТ

Отпад ќе се создава во текот на сите фази од Проектот, вклучувајќи ја подготвителната фаза, изградбата (тунел, пат и инфраструктура на браната, брана) и оперативната фаза (одржување на патиштата и браната, ангажиран персонал).

Управувањето на отпадот ќе вклучува цврсти (пр. од чистење на вегетацијата од браната и патиштата, домашен отпад, дополнителни отпадоци) и течни фракции (пр. отпадна вода, масла, горива и масти). Се очекува градежните работи да произведат извесна количина на шут и друг градежен отпад кој ќе се транспортира и депонира на локација за интертен отпад што ќе биде посочена од страна на општинските служби.

Заради обемните земјани работи ќе се јави потреба од одлагање на вишокот ископан земјен материјал како и формирање на неуредени локации, на кои набргу би се појавило нелегално одлагање на шут, па дури и комунален или друг вид на отпад. При чување на транспортна и градежна механизација долж трасата, би се јавиле отпадни масла и масти, како и извесни количини комунален отпад од престојот на ангажираните градежни работници.

ВЛИЈАНИЈА ПРЕДИЗВИКАНИ ОД ЗГОЛЕМЕНА БУЧАВА И ВИБРАЦИИ

При имплементацијата на Проектот за изградба на брана Слупчане, може да се предизвика значително генерирање на бучава. Изворите на зголемена бучава се градежните машини и сообраќајните средства (камиони и сл. механизација).

Овие влијанија ќе се времени и локални, на самата локација на градба или ограничени на дел од патеката на движење при транспорт на опремата до местото на градба.

Градежните активности на браната ќе предизвикаат привремено и локализирано зголемување на амбиенталната бучава. Главни извори на бучава кои можат да ја зголемат амбиенталната бучава, може да бидат: градежни активности (изградбата на браната и другите придружни објекти), минирање, ископ на материјал, производство на бетон, транспортот на градежен материјал и реконструкцијата или изградбата на патишта.

Зголемувањето на бучавата во животната средина, во фаза на изградба на браната и другите придружни објекти, се очекува на следните локации:

- брана и придружните објекти;
- населба за вработените и стопански двор;
- патишта, постоечки и новопланирани;
- површинска експлоатација на суровина;
- отворен коп за експлоатација на глина;
- бетонска база.

Преглед на индикативни потенцијални влијанија		
Вид на потенцијално влијание	изградба	експлоатација
Создавање на бучава	+	-
Влијание врз еколошките ресурси	+	+
Предел и визуелен ефект	+	+
Емисија на гасови	+	-
Прашина	+	-
Вода	+	-
Почва	+	-
Создавање на отпад	+	-
Нарушување на водени текови	+	+
Ризик од хаварии	+	+
Загрозување на културно наследство	-	-
Интензивирање на сообраќај	+	-
Складирање, ракување, транспорт или отстранување на опасни материјали и отпад	+	-

Легенда:

(+) – влијание со веројатност да се појави;

(-) – влијание со многу мала веројатност да се појави (т.е. не се очекуваат).

5. Дополнителни информации

Надлежен орган за донесување на Решение со кое се известува инвеститорот за потребата од оцена на влијание врз животната средина е Министерство за животна средина и просторно планирање – Управа за животна средина.

6. ЛИСТА НА ПРОВЕРКА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПОТРЕБАТА ОД ОЦЕНА НА ВЛИЈАНИЕТО НА ПРОЕКТОТ ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

На табелата подолу се анализирани потенцијалните влијанија од спроведувањето на проектот.

Прашања што треба да се земат во предвид	Да / Не / ? / Несоодветно (НА) (НА – доколку прашањето не е релевантно за конкретниот проект) Накратко да се опише.	Дали ова ќе доведе до значителни влијанија? Да / Не / ? -Зошто?
1. Дали изградбата, работењето или затворањето на проектот ќе содржи активности кои ќе предизвикаат физички промени на локалитетот (топографија, користење на земјиштето, промени во водните тела итн.)?	Да. Топографијата и геологијата на теренот ќе бидат променети заради потребата од експлоатација на локално достапен материјал за изведба на браната.	Делумни влијанија
2. Дали при изградбата или работењето на проектот ќе се користат природни ресурси како што се земјиште, вода, материјали или енергија, а особено ресурси што не се обновливи или се оскудни?	Да. Ќе се користат природни ресурси, земјиште. Вода во мали количини при изведување на работите, енергија само во тек на изведување на работите за механизацијата која ќе се користи.	Делумни влијанија
3. Дали проектот ќе опфати употреба, чување, транспорт, постапување со или производство на супстанции или материјали што би можеле да бидат штетни по здравјето на луѓето или по животната средина, или што би предизвикале загриженост во врска со реални или перцепирани ризици по здравјето на луѓето?	Да, во конструктивната и оперативната фаза ќе се употребуваат и привремено чуваат материјали и отпад.	Не. Несоодветното управување со материјалите и суровините, како и отпадот, несакани ризици и несреќи, може да влијаат врз медиумите од животната средина и население. Со примена на соодветно мерки не се очекуваат значителни влијанија.
4. Дали проектот ќе предизвикува цврст отпад за време на изградбата, работењето или затворањето на инсталацијата?	Да. Проектот ќе продуцира отпад во тек на изградбата.	Делумни и временско ограничени влијанија
5. Дали проектот ќе испушта загадувачки материји или некои опасни, токсични или штетни супстанции во воздухот?	Да, активностите кои ќе се одвиваат во подготвителната и фазата на изградба на браната и придружните објекти, ќе предизвикаат неизбежно загадување на воздухот, како резултат на фугитивната емисија на прашина и издувни гасови.	Делумни и временско ограничени влијанија
6. Дали проектот ќе предизвика бучава и вибрации или ослободување на светлина, топлинска енергија или	Да. Во тек на изградбата ќе има бучава од градежната механизација и транспортните средства.	Делумни и временско ограничени влијанија

Прашања што треба да се земат во предвид	Да / Не / ? / Несоодветно (НА) (НА – доколку прашањето не е релевантно за конкретниот проект) Накратко да се опише.	Дали ова ќе доведе до значителни влијанија? Да / Не / ? -Зошто?
електромагнетни зрачења?		
7. Дали проектот ќе доведе до ризици од контаминација на земјиштето или водата од испуштања на загадувачки материји врз земјиштето или во површинските води, крајбрежните води или морето?	Не во случај на имплементација на добра градежна и оперативна пракса.Ваков тип на ризици може да јави во случај на несакани истекувања, несреќи и хаварији, несоодветно ракување со материјали и отпад (особено несоодветно управување со контаминирана почва, доколку се сретне во текот на изведбата на градежните работи).	Не, освен во случај на несреќи и хаварији значително може да се наруши квалитетот на површинските води и почвата.
8. Дали постои ризик од несреќи за време на изградбата или работењето на проектот кои би можеле да влијаат врз човековото здравје или животната средина?	Да. Ризик од несреќи може да јави во двете фази и истиот може да биде предизвикан од несакани инциденти (несакани истекувања), хаварији, природни непогоди и сл.	Да, Во случај на инциденти и хаварији може да дојде до несакани последици за животната средина, здравјето и безбедност на луѓето.
9. Дали проектот ќе доведе до социјални промени, како на пример во однос на демографијата, традиционалниот начин на живот, вработеноста?	Да. Намалена миграција на населението, можност за нови вработувања, задоволување на потребите од вода за пиење на Куманово.	Да, Во позитивна смисла.
10. Дали постојат и други фактори што треба да се земат во предвид како на пример последователниот развој кој што би можел да доведе до влијанија врз животната средина или до можност за кумулативни влијанија со други постоечки или планирани активности на локалитетот?	Да. Се подобрува водоснабдувањето на Општината.	Да, Во позитивна насока.
11. Дали постојат области на или околу локалитетот, кои се заштитени со меѓународно, национално или локално законодавство поради нивните еколошки, пределски, културни или други вредности, а кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не.	Не.
12. Дали постојат некои други области на или околу	Не.	Не.

Прашања што треба да се земат во предвид	Да / Не / ? / Несоодветно (НА) (НА – доколку прашањето не е релевантно за конкретниот проект) Накратко да се опише.	Дали ова ќе доведе до значителни влијанија? Да / Не / ? -Зошто?
локалитетот кои се важни или чувствителни од еколошки аспект, како на пример водни живеалишта, водотеци или други водни тела, крајбрежна зона, планини, шуми, а кои би можеле да бидат засегнати од проектот?		
13. Дали постојат некои други области на или околу локалитетот што ги користат заштитени, важни или чувствителни видови на фауна и флора, на пример за размножување, гнездење, барање храна, одмор, презимување или преселба, а кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не. Со оглед на климатско-вегетационските услови на теренот такви зони нема.	Не.
14. Дали постојат копнени, крајбрежни, морски или подземни води на или околу локалитетот кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не.	Не.
15. Дали постојат области или карактеристики од висока пределска или живописна вредност на или околу локалитетот кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не.	Не.
16. Дали постојат патишта или објекти на или околу локалитетот што јавноста ги користи за пристап до рекреативни или други објекти, а кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не.	Не.
17. Дали постојат транспортни патишта на или околу локалитетот што се подложни на заклучување или што создаваат еколошки проблеми, а кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не.	Не.
18. Дали проектот е на локација каде постои веројатност да биде видлив за голем број луѓе?	Да. Ограничено на локалното население.	Не
19. Дали постојат реони или	Не.	Не.

Прашања што треба да се земат во предвид	Да / Не / ? / Несоодветно (НА) (НА – доколку прашањето не е релевантно за конкретниот проект) Накратко да се опише.	Дали ова ќе доведе до значителни влијанија? Да / Не / ? -Зошто?
карактеристики од историска или културна важност на или околу локалитетот што би биле засегнати од проектот?		
20. Дали проектот е лоциран на празен простор (на кој никогаш немало градба), со што ќе дојде до загуба на празно (гринфилд) земјиште?	Не. Акумулацијата е компатибилна, ја следи природната форма на релјефот и ќе се вклопи во постоечкиот предел.	Делумни влијанија
21. Дали во моментов има некои употреби на земјиштето на или околу локацијата (на пример за живеалишта, градини, друг приватен имот, индустрија, трговија, рекреација, отворени јавни површини, објекти во заедницата, земјоделие, шумарство, туризам, рударство или каменолами) што би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не.	Не.
22. Дали постојат планови за идни употреби на земјиштето на или околу локацијата што би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не.	Не.
23. Дали постојат области на или околу локалитетот што се густо населени или изградени, а што би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не.	Не.
24. Дали постојат области на или околу локалитетот што се зафатени од некои чувствителни употреби на земјиштето, на пример	Не.	Не.
Болници, училишта, верски објекти, објекти во заедницата, а што би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не.	Не.
25. Дали постојат области на или околу локалитетот што содржат важни, висококвалитетни или оскудни ресурси како на пример подземни води, површински води, шуми, земјоделско земјиште, рибници, туристички	Не.	Не.

Прашања што треба да се земат во предвид	Да / Не / ? / Несоодветно (НА) (НА – доколку прашањето не е релевантно за конкретниот проект) Накратко да се опише.	Дали ова ќе доведе до значителни влијанија? Да / Не / ? -Зошто?
ресурси или минерали, а што би можеле да бидат засегнати од проектот?		
26. Дали постојат области на или околу локалитетот што се веќе предмет на загадување или на штети врз животната средина, на пример каде постојните законски стандарди за животна средина не се почитуваат, а што би можеле да бидат засегнати од проектот?	Да. Голем дел од отпадот кој се генерира во земјоделието се користи на разни начини, сепак релативно голем дел се депонира на несоодветни места, односно во диви депонии или ѓубришта или пак се врши негово палење. Отпадот од сточарството, воглавном завршува како ѓубриво на нивите, додека отпадот од угинати животни завршува на дивите депонии или на други несоодветни места.	Позитивни влијанија од расчистување на теренот.
27. Дали местото каде е лоциран проектот е подложен на земјотреси, спуштање на земјиштето, лизгање на земјиштето, ерозија, поплави или екстремни/лоши климатски услови како на пример големи температурни разлики, магли, силни ветришта, а што би можеле да доведат до тоа проектот да предизвика еколошки проблеми?	Да. Изградбата на браната и патиштата, заедно со другите поврзани работи во проектниот опфат, имаат потенцијал да предизвикаат или да ја забрзаат ерозијата на почвата.	Делумни влијанија кои ќе се намалат со почитување на предложените мерки за заштита од ерозија.

**7. ПРИЛОГ 2. ЛИСТА НА ПРОВЕРКА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ОБЕМОТ НА
ОВЖС: ПРАШАЊА ЗА КАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ПРОЕКТОТ**

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
1. Дали изградбата, работењето или затворањето на проектот ќе содржи активности кои ќе предизвикаат физички промени на локалитетот (топографија, користење на земјиштето, промени во водните тела итн.)?				
1.1	Трајна или привремена промена на употребата на земјиштето, на земјишната покривка или на топографијата, вклучително и зголемувања во интензитетот на употреба на земјиштето?	да	Се налага потреба од користење на земјиште. Проектните активности ќе предизвикаат физички промени во пределот, вклучително измени во топографијата, тековното користење на земјиштето и визуелниот аспект на подрачјето.	Да, Пренамена на начинот на употреба на земјиштето и изградени објекти.
1.2	Расчистување на постоечко земјиште, вегетација и градби?	да	Во проектното подрачје ќе се појави потреба од расчистување на вегетација за поставување на браните, оформување на акумулациите, градење на објектите и мрежите.	Да, Се очекува делумна загуба на високо стеблеста и ниско стеблеста вегетација. Но од друга страна ќе предизвика промени, пред се на микроклиматските услови, што ќе овозможи погуста вегетација.
1.3	Создавање на нови употреби на земјиштето?	да	Изградбата на проектот ќе создаде нови форми на користење на земјиште	Да Во фаза на изведба ќе се пренамени дел од земјиштето во градежно земјиште.
1.4	Предградежни испитувања, на пример ископ на дупки, тестирање на земјиштето?	да	Извршените геолошки и геотехнички истражувања и испитувања на позајмиштата за глина и камен	не

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
1.5	Градежни работи?	да	Присуството на градежната механизација и работници ќе допринесе создавање на отпад и места за остава на материјали и механизација.	Не. Доколку се изврши рекултивација на теренот по завршување на фазата за градба.
1.6	Работи на рушење?	не	не	не
1.7	Привремени локации што се користат за градежни работи или за сместување на градежни работници?	да	Привремена узурпација на терен за поставување привремени објекти за работници и неопходни маневарски простори за механизацијата.	Не. Доколку се изврши рекултивација на теренот по завршување на фазата за градба.
1.8	Надземни градби, објекти или земјени насипи кои вклучуваат линеарни, т.е должински конструкции (далноводи, телефонски водови, железничка инфраструктура, автопати), ископ на земја и пополнување со земја или ископи за објекти?	да	Локалниот камен, од блиското позајмиште, ќе се користи како основен материјал за изработка на телото на браната.	Не, доколку се почитуваат препораките и мерките за заштита предвидени во планот за управување со животна средина
1.9	Подземни работи кои вклучуваат рударски активности или изградба на тунел?	да	Откако обиколниот тунел во фаза на градба ќе ја заврши својата улога за евакуација на градежна вода и заштита на темелната јама, во услови на експлоатација се предвидува тунелот да се преадаптира во темелен испуст.	не
1.10	Работи на култивирање на неплодно земјиште?	не	/	/
1.11	Копање со багер?	да	при изведување на градежните работи	Не.
1.12	Крајбрежни градби, на пр. сидови крај море, пристаништа?	не	/	/
1.13	Крајбрежни објекти?	не	/	/
1.14	Процеси на производство?	не	/	/

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
1.15	Објекти за складирање на стоки или материјали?	да	во периодот додека се изведуваат градежните работи ќе се узурпираат одредени локации од околниот терен	Не. Доколку се изврши нивно одстранување по завршената изградба.
1.16	Постројки за третман или отстранување на цврст отпад или течни ефлуенти?	не	не	не
1.17	Објекти за долгорочно сместување на работници?	не	не	не
1.18	Нов копнен, железнички или поморски сообраќај за време на изградбата или работењето?	не	не	не
1.19	Нова копнена, железничка, воздухопловна, водна или друга транспортна инфраструктура вклучувајќи и нови или изменети патишта и станици, пристаништа, аеродроми итн.?	не	не	не
1.20	Затворање или пренасочување на постоечки транспортни патишта или инфраструктура, што доведува до промени на движењата во сообраќајот?	не	не	не
1.21	Нови или пренасочени далноводи или цевководи?	да	Предвиден е цевковод за регулирање на акумулацијата	не, доколку се врши редовен мониторинг
1.22	Зафаќање на водите, изградба на брана, подводен канал, прегрупирање или други промени на хидрологијата на водотеците или аквиферите?	да	Изградба на брана и акумулација на Река Слупчанска	Да, позитивен ефект
1.23	Премини преку водотеци?	да	/зголемување на матноста, како резултат на изменување на речното корито и брегот, ископи на земја во непосредна близина на водотеците, како и истекувања од патиштата, складови и непошумените работни локации	Не. водните тела во Општината укажува на фактот дека сите реки се во петта категорија според хемискиот состав, односно во четврта според бактериолошкото загадување согласно утврдената категоризација на водотеците

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
1.24	Црпење или трансфери на вода од подземни или површински води?	не	/	/
1.25	Промени во водните тела или на површината на земјата кои влијаат врз одводот или истечните води?	да	Влијанија може да се очекуваат во случај на несакано излевање на масла, масти и горива врз површинските и подземните води.	Да, доколку не се почитуваат мерките за заштита од хаварији.
1.26	Транспорт на персонал или материјали за градба, работење или затворање на објект?	да	При спроведување на проектот се очекува транспорт на работна сила, опрема, материјали и готов материјал.	Временски ограничено за време на градба
1.27	Долгорочна демонтажа или затворање на инсталација или работи на враќање во задоволителна состојба?	не	/	/
1.28	Тековна активност за време на затворањето којашто би можела да има влијание врз животната средина?	не	/	/
1.29	Прилив на луѓе во одредена област било привремено било трајно?	да	За време на градежната фаза ќе има прилив на работници.	не
1.30	Внесување на туѓи (надворешни) видови?	не	не смее да се дозволи	/
1.31	Губење на автохтони видови или генетска разновидност?	не	/	/
1.32	Некои други активности?	не	/	/

2. Дали при изградбата или работењето на проектот ќе се користат природни ресурси како што се земјиште, вода, материјали или енергија, а особено ресурси што не се обновливи или се оскудни?

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
2.1	Земјиште, особено неуредено или земјоделско земјиште?	да	/	Се очекува ограничена загуба на земјиште.
2.2	Вода?	да	за прскање на локалитетот во време на градба за да се избегне создавање на прашина, како и за други потреби при изградбата	Не. Доколку се избегнува користење на вода врз предел контаминиран како резултат на хаварија или невнимание.
2.3	Минерали?	да	Да, во конструктивната фаза ќе се користат минерални суровини (песок, чакал, глина, камен), вода. Во оперативната фаза ќе се користат води.	Да Заради обемот на проектот и потребата на голема количина на материјали, особено за изградба на браната
2.4	Агрегати (песок, чакал, дробен камен)?	да	Да, во конструктивната фаза ќе се користат минерални суровини (песок, чакал, глина, камен), вода. Во оперативната фаза ќе се користат води.	Да Заради обемот на проектот и потребата на голема количина на материјали, особено за изградба на браната
2.5	Шуми и дрвја?	Не	/	/
2.6	Енергенси, вклучително електрична енергија и горива?	да	горива за градежната механизација во тек на градба, а во тек на експлоатација за сообраќајните средства	не
2.7	Други ресурси?	не	/	/
3. Дали проектот ќе опфати употреба, чување, транспорт, постапување со или производство на супстанции или материјали што би можеле да бидат штетни по здравјето на луѓето или по животната средина, или што би предизвикале загриженост во врска со реални или перцепирани ризици по здравјето на луѓето?				

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
3.1	Дали проектот ќе опфати употреба на супстанции или материјали што се опасни или токсични по човековото здравје или животната средина (флора, фауна, водоснабдување)?	да	При чување на транспортна и градежна механизација долж трасата, би се јавиле отпадни масла и масти.	Да Во услови на несреќи и хаварии и несоодветна примена.
3.2	Дали проектот ќе резултира со промени во појавата на болести или ќе ги засегне векторите на болеста (на пр. болести што се пренесуваат преку инсекти или вода)?	не	/	/
3.3	Дали проектот ќе има влијание врз добросостојбата на луѓето, на пример преку промена на животните услови?	да	ќе се подобри водоснабдувањето	Да. Во позитивна смисла.
3.4	Дали постојат некои особено вулнерабилни групи на луѓе кои би можеле да бидат засегнати од проектот, на пр. болнички пациенти, стари лица?	не	/	/
3.5	Некои други причини?	не	/	/
4. Дали проектот ќе произведува цврст отпад за време на изградбата, работењето или затворањето на инсталацијата?				
4.1	Јаловина или рударски отпад?	не	/	/
4.2	Комунален отпад (отпад од домаќинства или комерцијален отпад)?	да	во тек на изградба, од изведувачите на градежните работи	Не. Ќе биде воспоставен систем за управување / постапување со овој вид на отпад, согласно тековните одредби во законската регулатива за отпад.

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
4.3	Опасен или токсичен отпад (вклучувајќи и радиоактивен отпад)?	не	/	/
4.4	Друг отпад од индустриски процеси?	не	/	/
4.5	Вишок на производи?	да	Се очекува градежните работи да произведат извесна количина на шут и друг градежен отпад кој ќе се транспортира и депонира на локација за инертен отпад што ќе биде посочена од страна на општинските служби.	Не Ќе биде воспоставен систем за управување/ постапување со овој вид на отпад, согласно тековните одредби во законската регулатива за отпад
4.6	Мил од отпадни води или други видови мил од третман на ефлуент?	не	/	Не.
4.7	Градежен шут или отпад од активности на рушење објекти?	не	/	/
4.8	Вишок (излишни) машини или опрема?	не	/	/
4.9	Контаминирано земјиште или друг материјал?	да	во случај на хаварија и во тек на градба и во тек на експлоатација	Да, Треба да се превземат мерки за негово одлагање како со опасен отпад.
4.10	Отпад од земјоделски активности?	не	/	/
4.11	Некој друг цврст отпад?	не	/	/
5. Дали проектот ќе испушта загадувачки материи или некои опасни, токсични или штетни супстанции во воздухот?				

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
5.1	Емисии од согорување на фосилни горива од стационарни или мобилни извори?	да	од горива на градежната механизација и сообраќајните средства	Не. Се работи за краток временски интервал за време на изградба
5.2	Емисии од производни процеси?	да	Емисија на прашина од процесните активности (дробилка, бетонска база, позајмишта за глина, камен, песок, филтерски материјал и др.), во непосредна близина или пак на соодветна оддалеченост како што е позајмиштето за глина, активности поврзани со транспорт на земја (ископи), складишта, сообраќај по неасфалтирани патишта.	Не. Со примена на добра градежна и оперативна пракса не се очекуваат значителни влијанија
5.3	Емисии од постапки со материјали што вклучуваат чување или транспорт?	не	/	/
5.4	Емисии од градежни активности вклучувајќи ги погонот и опремата?	да	Види 5.2	Не. Тоа е краткотраен временски период.
5.5	Прашина или миризби од постапувањето со материјали вклучувајќи градежни материјали, отпадни води и отпад?	не	/	/
5.6	Емисии од инцинерација на отпад?	не	/	/
5.7	Емисии од горење на отпад на отворен простор (на пр. искинати материјали, градежен шут)?	не	/	/
5.8	Емисии од некои други извори?	не	/	/
6. Дали проектот ќе предизвика бучава и вибрации или ослободување на светлина, топлинска енергија или електромагнетни зрачења?				

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
6.1	Од работењето на опремата, на пример мотори, вентилациска постројка, дробилки?	да	од градежната механизација во тек на градба и од сообраќајните средства (камиони и сл. механизација)	Не. Се работи за краток временски период.
6.2	Од индустриски или слични процеси?	не	/	/
6.3	Од градежни работи или работи на рушење?	да	градежни активности (изградбата на браната и другите придружни објекти), минирање, ископ на материјал, производство на бетон, транспортот на градежен материјал и реконструкцијата или изградбата на пристапни патишта.	Не. Се работи за краток временски период.
6.4	Од експлозии или натрупување?	да	градежни активности од минирање	Не. Се работи за краток временски период.
6.5	Од градежни активности или сообраќај во функција на работата?	да	Од транспортот на сировини и инертен отпад при ископ	Не. Се работи за краток временски период.
6.6	Од системи за осветлување или разладување?	не	/	/
6.7	Од извори на електромагнетно зрачење (да се земат предвид влијанијата врз блиската чувствителна опрема и врз луѓето)?	не	/	/
6.8	Од некои други извори?	не	/	/
7. Дали проектот ќе доведе до ризици од контаминација на земјиштето или водата од испуштања на загадувачки материи врз земјиштето или во површинските води, крајбрежните води или морето?				

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
7.1	Од постапување со, чување, употреба или прелевање на опасни или токсични материјали?	не	/	/
7.2	Од испуштање на отпадни води или други ефлуенти (третирани или нетретирани) во вода или во земја?	не	/	/
7.3	Преку таложење на загадувачки материји емитирани во воздухот на земја или во вода?	не	/	/
7.4	Од некои други извори?	не	/	/
7.5	Дали постои ризик од долготрајна акумулација на загадувачки материји во животната средина од овие извори?	не	/	/
8. Дали постои ризик од несреќи за време на изградбата или работењето на проектот кои би можеле да влијаат врз човековото здравје или животната средина?				
8.1	Од експлозии, прелевања, пожари итн; од чување, постапување со, употреба или производство на опасни или токсични супстанции?	да	Единствено во случај на инцидентни ситуации	Не. Ќе биде планиран и воспоставен систем на безбедносни мерки, согласно барањата за овој вид на активности.
8.2	Од настани надвор од границите на вообичаената заштита на животната средина, на пр. откажување на системите за контрола на загадувањето?	не	/	/
8.3	Од некои други причини?	не	/	/
8.4	Дали проектот би можел да биде засегнат од природни катастрофи кои предизвикуваат штети врз животната средина (на пр. поплави, земјотреси, лизгање на земјиштето итн.)?	да	Целата територија на РМ е подложна на природни непогодни (земјотреси, и сл.)	Да, Во зависност од јачината и предвидливоста на природната катастрофа

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
9. Дали проектот ќе доведе до социјални промени, како на пример во однос на демографијата, традиционалниот начин на живот, вработеноста?				
9.1	Промени во големината, возраста, структурата на населението, социјалните групи <i>итн</i> ?	да	создавање на можност за работа, кое доведува до подобрување на животниот стандард.	Да, позитивно
9.2	Преку преселба на луѓе или рушење на домови или населби или на објекти во населбите, на пример училишта, болници, социјални установи?	не	/	/
9.3	Преку населување на нови жители или создавање на нови населби?	не	/	/
9.4	Преку упатување на поголеми барања до локалните установи или служби, на пример во врска со домувањето, образованието, здравството?	не	/	/
9.5	Преку создавање нови работни места за време на изградбата или работењето или предизвикување појава на губење на работни места со последици по невработеноста и економијата?	Да	Се очекува, проектот да има позитивни ефекти на вработувањето и создавање на приход. Локална работна сила за изградба би била вклучена во највисок можен степен.	Да, позитивно
9.6	Некои други причини?	не	/	/
Прашање - Дали постојат и други фактори што треба да се земат предвид како на пример последователниот развој којшто би можел да доведе до влијанија врз животната средина или до можност за кумулативни влијанија со други постоечки или планирани активности на локалитетот?				

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
10.1	Дали проектот ќе доведе до притисок за последователен развој кој би можел да има значително влијание врз животната средина, како на пример поголем број живеалишта, нови патишта, нови помошни индустрии или установи итн.?	не	/	/
10.2	Дали проектот ќе доведе до создавање на помошни установи или до развој поттикнат од проектот кои би можеле да имаат влијание врз животната средина, како на пример: <ul style="list-style-type: none"> • помошна инфраструктура (патишта, снабдување со електрична енергија, третман на отпад или отпадни води итн.) • изградба на живеалишта • екстрактивни индустриски дејности • дејности на снабдување • други? 	да	Ќе се користат главно пристапните патишта, ќе бидат реконструирани дел од постојните пристапни патчиња и ќе се градат пристапни патишта	Да. Ќе има главно позитивни влијанија врз населението и животната средина во регионот
10.3	Дали проектот ќе доведе до грижа за локацијата по престанокот на работата на инсталацијата којашто би можела да има влијание врз животната средина?	да	Градежните активности ќе донесат многу промени, поврзани со начинот на живот, кој локалните жители до тогаш го практикувале.	Да. Позитивно влијание
10.4	Дали проектот ќе постави преседан за идни случувања?	не	/	/
10.5	Дали проектот ќе има кумулативни ефекти поради близината до други постоечки или планирани проекти со слични влијанија?	не	/	/